

پرتوی از سبک و سلوک مدیریتی قرآن

(اصلی ترین خاستگاه مدیریت جهادی)

فرآوری و پژوهش: سهرابعلی افروغ

ویراستار: مهرداد افروغ

انتشارات نوین پویا

۷	 مقدمه
۹	 فصل اول
۹	 تعریف مدیریت
۱۱	 دورنمایی از تاریخ مدیریت در غرب
۱۲	 عصر مدیریت علمی
۱۳	 نظریه بوروکراسی ماکس وبر
۱۴	 مدیریت علمی تیلور
۱۴	 مدیریت اداری فایول
۱۶	 مدیریت با نگرش سیستمی و اقتضائی
۱۷	 فصل دوم
۱۷	 دورنمایی از تاریخ مدیریت اسلامی
۳۵	 فصل سوم:
۳۵	 قرآن اصلی ترین خاستگاه مدیریت جهادی
۴۱	 فصل چهارم
۴۱	 پرتوی از سبک و سلوک مدیریتی قرآن

۱۲۵.....*عظمت قرآن از زبان احادیث و دانشمندان جهان

۱۲۹.....منابع و مأخذ:

www.ketab.ir

مقدمه

در این حرف که ما در کشورمان نیاز به اصلاح روش‌های مدیریت داریم، شک نکنید، اما مسأله مهم‌تر یافتن یک الگوی صحیح برای حل این مشکل است. آیا باید حتماً سراغ ایده‌های غربی برویم و نگاهمان به چهار کشور به اصطلاح توسعه یافته باشد. یا این که اسلام عزیز برای حل این مشکل، راه حل دارد؟ آیا مفهومی به نام «مدیریت اسلامی» وجود خارجی دارد؟ نحوه «مدیریت اسلامی» توسط «مدیران اسلامی» از بحث‌هایی است که تبیین آن و در نهایت عمل کردن طبق آن از ضروریات دوران ماست. بی تردید اسلام دینی کامل و دربر دارنده تمامی قوانین و لوازم سعادت بشری بوده و قرآن کریم به عنوان نقشه راه این دین گرانقدر در جهت سعادت بشر بر پیامبر نازل شده است. از جمله مهم‌ترین عوامل تاثیرگذار بر هر جامعه‌ای، رهبر و مدیر آن و کیفیت اداره جامعه از طرف وی می‌باشد. و بهترین نوع مدیریت بر طبق معیارهای قرآنی و اسلامی، مدیریتی است که به عناصر و افراد امکان بدهد که خودشان را بر اساس معیارهای اسلامی اداره کنند، بنابراین توجه و تأمل در آیات قرآن کریم نمایانگر نکات مهم و برجسته‌ای در زمینه مدیریت مبتنی بر تعالیم اسلامی است، نکاتی که می‌تواند راهگشای مشکلات بوده و راه سعادت و خوشبختی انسان‌ها را فراهم آورد. اساساً مدیریت لازمه هر کاری است و عدم وجود مدیریت برابری می‌کند با عدم کارایی که می‌شود نتیجه‌ای کم ثمر، ناقص و یا اصلاً بی ثمر!! در حال حاضر مدیریت در ادارات و نهادهای ما نسبتاً خوب است ولی عالی نیست!! در واقع هر مدیریتی که چاشنی نداشته باشد، ناقص محسوب می‌شود و این نقص می‌تواند به قدری بزرگ جلوه کند که جامعه‌ای را به انحراف بکشاند. برای نمونه

آیا می‌شود غذایی را بدون وجود طعم مناسب میل کرد؟! درواقع این چاشنی اگر نباشد غذا خوردن بی ثمر خواهد بود و همه از آن غذا پرهیز خواهند کرد. در مدیریت هم همینطور است. اگر روند کاری و فعالیت‌های اداری مان آن چاشنی مناسب را نداشته باشد، مدیران و کارکنان نه تنها بی ذوق می‌شوند، بلکه ناخود آگاه سعی می‌کنند فعالیت‌های خود را به گونه‌ای ناصحیح سوق دهند و بهترین چاشنی در واقع همان توجه بیشتر به آیات نورانی قرآن کریم و جنبه‌های معنوی و دینی فعالیت‌های اداری مان است. حتی در برخی ادارات بانی قرآن و فرهنگ اسلامی نیز ما شاهد چنین معضلی (عدم بهره‌گیری صحیح از معارف قرآنی) در روند اداری بوده و هستیم که جای تأسف و تأثر فراوان دارد.

در واقع اگر مدیریت ما در کنار بهره‌گیری از حقوق و مزایا، برگرفته از آیات قرآن کریم و توجه بیشتر به جنبه‌های معنوی کار باشد، دیگر هیچ نقصی در آن وجود نخواهد داشت؛ چرا که قرآن کتابی است بی نقص و پرمحتوا که تمسک به آن راه نجات بشریت است؛ ولی چرا برخی نمی‌توانند به آن کتاب الهی تمسک جویند، علت آنست که خود قرآن کریم می‌فرماید: لا یمسه الا المطهرون!! ما هنوز خود را تطهیر نکرده‌ایم که بخواهیم مدیریت ادارات و نهادهایمان را قرآنی کنیم و این تطهیر همان خلوص نیت و اراده قوی و پاک بانیان کار بدور از محافظه کاری و سهل انگاری است. اگر مسئولین و خدمتگزاران جامعه بخواهند، می‌شود و می‌توانند مدیریت جامعه را کاملاً قرآنی نمایند. آنچه پیش روی شماست پرتوی از نشانه‌ها و سبک و سلوک مدیریت از منظر قرآن کریم که با بهره‌گیری از آیات و آموزه‌های قرآنی احصاء و به زیور طبع آراسته شده است. که امیدوارم طالبان طریق مدیریت توحیدی - قرآنی را رهنمودی راهگشا والگویی راهنما قرار گیرد. انشاء الله